

De Toekomst van Katwijk

Verslag professionals lunch

Op dinsdag 19 juni 2018 kwamen in lunchroom Bij Jeanette professionals uit Katwijk bij elkaar om na te denken over de maatschappelijke opgaven voor Katwijk. Deze middag had als doel om de belangrijkste opgaven voor Katwijk in beeld te brengen en op deze wijze input te verzamelen voor de te ontwikkelen maatschappelijke agenda. Na een heerlijke lunch startte Vera Hermanns van de gemeente Katwijk met een korte uitleg van de maatschappelijke agenda. Vervolgens gingen de aanwezigen per thema aan de slag. De thema's waren verdeeld over vijf posters en de aanwezigen kregen de mogelijkheid om hierbij te schrijven wat er goed gaat, welke kansen er zijn en welke ideeën ze hebben. Hierna gingen de deelnemers in groepen uiteen om de ideeën verder uit te werken. Hieronder leest u de per thema de uitkomsten zoals deze benoemd. De uitkomsten zijn worden de komende tijd uitgewerkt om als input te dienen voor de maatschappelijke agenda.

Onderwijs en opleiding

- Signaleringsfunctie in voorfase van ontregeling.
- Als er overleg tot stand is gekomen met bijvoorbeeld professionals, dan blijkt een grote mate van bereidheid en samenwerking.
- Is passend onderwijs wel zo passend?
- Wat kunnen we doen om meer aan te sluiten bij de arbeidsmarkt (praktijk – leren)
- Begeleide stageplaatsen.
- Er is een goed intensieve samenwerking van basisonderwijs met de bibliotheek en muziekschool.
- Intensievere samenwerking nodig tussen VVE en de bibliotheek. Preventie laaggeletterdheid.
- Er is veel aandacht voor laaggeletterdheid.
- Laaggeletterden laten zich moeilijk vinden.

Opgaven en ideeën

- Vroege detectie op scholen – schooluitval voorkomen.
- Meer aandacht voor studiekeuze. Veel jongeren lopen vast.
- Helpen schoolkeuze voor jongeren (met bedrijven).
- Opgroeien van zelfstandige zelfredzame jongeren.
- Korte cursus of bijeenkomst t.b.v. vroege detectie cq herkennen van vroege signalen (experts hiervoor benaderen).
- Samen met lokale scholen en ondernemers een jaarlijks terugkerend programma tot stand brengen t.b.v. info/voorlichting/branches/beroepen/studiekeuze.
- Meer aandacht kwetsbare jongeren (medische rugzak).

Opvoeding

- We hebben een goed opvoed adviespunt, dat nauw samenwerkt met het Jeugd en Gezinsteam.

- We hebben sinds kort een programma “ouderschap blijft”, waarin ouders in echtscheidingssituatie het kind centraal blijven stellen.
- We hebben sinds dit jaar ook mediation tussen ouders, maar dit kan ook eventueel ingezet worden op ouder-kind relatie.
- Verslaving: preventieprogramma's
- Meer samenwerken met centrum Jeugd en Gezin biedt kansen

Opgaven en ideeën

- Laaggeletterdheid terugbrengen (autochtone Katwijkers). Het bereiken van de doelgroepen is erg lastig. Het aanbod is er.
- Voorkomen laaggeletterdheid bij kinderen.
- Preventieve opvoedingsondersteuning toegankelijk en laagdrempelig in iedere kern.

Zorgen voor elkaar

- Er zijn veel mensen bereid om zich vrijwillig in te zetten. Er is een vrijwilliger informatiepunt dat bemiddelt tussen vraag en aanbod.
- Er zijn veel overbelaste mantelzorgers.
- Vrijwilligers worden ouder en jongere vrijwilligers zijn druk met werk/gezin.
- In het kader van 'eigen regie' zijn vrijwilligers hard nodig.
- Er wordt steeds meer toegewerkt naar een eenduidige toegang van team sociale ondersteuning waar alle vragen kunnen worden neergelegd op alle gebieden van ondersteuning.
- Er zijn veel informele netwerken.

Opgaven en ideeën

- Aanpak eenzaamheid.
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk thuis blijven wonen of anders dichtbij hun eigen netwerk. Niet alleen voorzieningen voor oud. Moet voor jong en oud.
- Mantelzorgers worden passend ondersteund en voelen zich gewaardeerd.
- Betere toegankelijkheid voor gehandicapten, in gebouwen en in de openbare ruimte.
- Ouderenmishandeling preventie.
- Bloeiend houden van vrijwilligersbestand.
- Zo lang mogelijk participeren (arbeidsmatige besteding in instelling).
- Beter inzicht in activiteiten aanbod.
- Laat de expert de expert zijn. Geen dubbele indicatietrajecten.
- Geef mensen de kans om zich persoonlijk te ontwikkelen. Houd de tarieven daarom laag. Zorg voor laagdrempelige toegang.
- Er ligt een uitdaging om Katwijkers formeel-informeel te verbinden op verschillende niveaus.
- Maak overzicht van activiteiten voor ouderen. Locatie, tijd, kosten, vervoer, indicatie nodig, etc.
- Laat jong en oud samenwonen. Geen aparte seniorencomplexen. Worden allemaal tegelijk oud.
- Hoe kunnen meer vrijwilligers werven/ actief maken?

Ontmoeting in de wijk

- Er zijn veel ontmoetingsplekken in Katwijk. Bibliotheken, wijkgebouwen, gemeenschapshuizen.
- Er wordt door zowel jong & oud gebruik gemaakt van de beweegtuint van Topaz Overduin.
- Positief: Kinderspeeltuin bij de Zanderij (Krijgt deze nieuwe plek als er een nieuwe weg komt?).

Opgaven en ideeën

- Passend aanbod voor kwetsbare ouderen in de wijk (fysiek, mentaal).
- Integraal (jong en oud) aanbod. Zorg voor verbinding.
- Stimuleren actief burgerschap.
- Initiatieven met potentieel niet in een vroeg stadium laten stranden op de vraag; mooi idee, maar wie betaalt dat?
- Haal meer maatschappelijk rendement uit de gebouwen. Bijvoorbeeld één ontmoetingsplek multifunctioneel gebruik per kern.
- Denken aan toegankelijkheid is vanzelfsprekend bij het voorzieningen en inrichten fysieke omgeving.
- Ontmoetingsplek voor jongeren in het "bos" bij het gemeentehuis.
- Hoe krijgen we kwetsbare/eenzame ouderen naar een ontmoetingsplek?

Vrijtijdsbesteding Jong en Oud

- Cultuur inzetten als middel om ouderen uit isolement te halen. Zorg dat jongeren een zinvolle vrijetijdsbesteding hebben.
- Meer oog voor mensen met een beperking.
- Aanbod voor 15-18 jarigen t.a.v. uitgaan.
- Sterk verenigingsleven in Katwijk ook voor beperkten bv G-voetbal.
- Wat is de rol van burgerinitiatief?

Opgaven en ideeën

- Valongevallen omlaag. Bewustwording training.
- Duo fietsenplan.
- Meer gevarieerd aanbod vrije tijd.
- Tegengaan eenzaamheid (via cultuur).
- Te weinig activiteiten voor kwetsbare ouderen.
- Zichtbaarheid van het huidige aanbod.
- Meer interactie tussen jong en oud. Jong begeleidt oud.
- Terugbrengen kinderwerk.
- Laat de muziekverenigingen/zangkoren etc. repeteren in verpleeghuizen.
- Lezingen niet in de bibliotheek, maar ook in verpleeghuizen.

Sport en bewegen

- Veel ouderen die worden opgenomen in zorginstellingen hebben te maken met bewegingsarmoede. Dit heeft te maken met ouderen die langer thuis wonen en te weinig worden gestimuleerd om te bewegen.
- Hoe kunnen we randvoorwaarden scheppen om “kwetsbare” burgers naar bijv. sport te stimuleren?
- Wijk in beweging doorzetten naar andere wijken.

Opgaven en ideeën

- Vitale bevolking.
- Inzetten op preventief bewegen (valpreventie).
- Valpreventieprogramma die zich richt op balans, kracht en mobiliteit. Hierdoor krijgen zij minder valgevaar en meer zelfvertrouwen. Dit zorgt er weer voor dat zij meer in de wijk kunnen participeren.
- Aanbod versterken van zelfstandig sporten en bewegen in de buitenruimte.
- Sport en bewegen hoeft niet alleen gekoppeld te zijn aan een vereniging. Hoe maak je de wijk / het dorp uitdagender op te bewegen?
- Maak speelplekken voor kinderen ook aantrekkelijk voor ouderen om te bewegen.
- Stimuleer sport en bewegen.
- Bevorder de deelname aan sport in alle lagen van de bevolking.
- Ondersteun sportvereniging in hun maatschappelijke rol of betekenis.
- Zorg voor voldoende beweegmogelijkheden in de wijk.
- Verbind bestaande programma's (bijv. van Welzijnswijk en huisartsen).
- Biedt beweegmogelijkheden laagdrempelig en flexibel aan.
- Als er hulp nodig (bijv. mantelzorg) zijn de kosten hoog (bijv. extra toegang).
- Wijkgericht.
- Voorzieningen op wijkniveau.
- Breng sport naar de doelgroep toe.
- Aandacht voor gezonde voeding.
- Aandacht voor het sociale aspect van sport en bewegen.
- Breedtesport bij vereniging.
- Meer incidenteel aanbod. Dit kan een uitnodiging zijn richting structureel sporten (bijv. bij een vereniging).
- Meer aanbod voor 30-75 jaar (er is veel aanbod voor de jongeren doelgroep). Misschien is het aanbod er wel, maar het is niet bekend genoeg.
- Haal mensen uit de verzorgingshuizen en beweeg ze naar de voorzieningen.

Gezondheid van lichaam en geest

- Ziektefonds kantoor is weg. Declareren op antwoordnummer is niet meer mogelijk. Een oplossing is een brievenbus bij de gemeente.
- Rijnsburg is vrijer dan Katwijk qua mensen die een andere levenswijze hebben dan de “gemiddelde mens”
- Hou voorzieningen (zoals een bank) toegankelijk. Niet alleen maar digitaal.
- Woonvormen waar oud en jong samenwonen. Stimuleert interactie, divers aanbod aan activiteiten, zorg voor elkaar bij ziekte.

- Gezamenlijk preventief aanbod met zorg en welzijn.
- Gebrek aan tijdelijke opvang/woonvormen voor ontregelde burgers.

Opgaven en ideeën

- Bevorderen vitale levenswijze (sport en voeding).
- Eenzaamheid bestrijden.
- Leraren betrekken voor de signalering van problemen rondom gezondheid van kinderen.
- Zorg voor interactie tussen zowel kinderen, hun ouders en grootouders, zodat zij van elkaar kunnen leren.
- Meer aandacht voor coaching op gezondheid op school.
- Een buurtsportcoach zorgt voor integraliteit (gezondheid koppelen aan andere thema's, zoals sociale verbindingen).
- Maak gezond leven makkelijker en financieel aantrekkelijker.
- Educatie gezonde voeding.
- Gezonde leefstijl promoten (intergeneratief).
- Verschil tussen arm en arm. Ziek zijn met een laag inkomen kost veel meer (eigen risico, zelfzorg middelen).
- Inlevingsvermogen in elkaar versterken (zeker voor mensen die leven met een andere levenswijze dan de gemiddelde Katwijker of een beperking hebben).
- Meer bewegen stimuleren i.c.m. mantelzorg en vrijwilligers. Bijvoorbeeld duofiets (fietsmaatje), valpreventie. Zowel bij thuiswonende ouderen als ouderen in zorginstellingen

Kunst en cultuur

- Vraaggericht en interactief.
- Veel samenwerking culturele vereniging.
- Schoolkunstcommissie. Samenwerking scholen rondom culturele educatie.
- Veel actieve culturele verenigingen.
- Rijk verenigingsleven.
- Veel vrijwilligers.
- Vrije toegang tot 18 jaar bij muziekverenigingen en musea.
- Veel aanbod in cultuur en vrijetijdsbesteding.
- Het aanbod is niet altijd goed afgestemd om de vraag
- Verouderd aanbod: niet iedereen werkt interactief en vraaggericht.
- Het aanbod is sterk verbonden aan geloof.
- Verenigingsleven verouderd: weinig aanwas van onderop.
- Het aanbod bereikt mensen, maar dringt niet altijd door.
- PR van aanbod moet kort en krachtig.

Opgaven en ideeën

- Inwoners zijn zich bewust van de cultuur van de gemeente.
- Passend cultuuraanbod per doelgroep.
- Extra belichten van de samenbindende elementen uit cultuur.
- Benadrukken wat het eindproduct aan extra's biedt voor de toekomst.

- Focus op de doelgroep die niet bereikt wordt.
- Bewaak de kernwaarden uit de dorpscultuur identiteit en borg deze door ze uit te dragen.
- Taboe doorbreken van lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders (komen laat uit de kast).
- Ontmoeting faciliteren van verschillende culturen.
- Jongeren enthousiasmeren voor kunst en cultuur.
- Bloeiend cultureel leven.
- Cultuur als binding in de samenleving.
- Versterk het aanbod rondom het onderwerp 'nieuwe media'. Dit heeft de interesse van de jeugd.
- Interculturele ontmoeting (kennismaking tussen verschillende culturen).
- Cultuur naar de burger, niet de burgen naar cultuur.
- Op wijkniveau starten.
- Zinnvolle vrijetijdsbesteding.
- Talentontwikkeling.
- Ouderen uit isolement halen.
- Geestelijke gezondheid bevorderen.
- Hoe zorg je ervoor dat kunst en cultuur doorgegeven wordt?
- Aansluiting vraag-aanbod.
- Versterking verenigingen in aanbod.
- Hoe stimuleer je interesse in kunst en cultuur?
- Maak per wijk een programmacommissie.
- In kaart brengen waar de interesses liggen onder jongeren en inspelen op nieuwe trends.
- Jongeren enthousiasmeren voor kunst en cultuur.
- Combinaties maken in aanbod voor jong en oud: wat kan jong van oud leren en andersom op het gebied van kunst en cultuur?
- Aanbod samen met de doelgroep samenstellen.
- Jongeren op een speelse manier kennis laten maken met kunst en cultuur > aansluiten bij bestaande activiteiten.

Werken

- Er is een goede bereidheid, samenwerking en afstemming t.b.v. werktraject voor kwetsbare burgers.
- Zet meer de markt open voor partijen die ook kunnen ondersteunen en niet alleen via SPW.
- Zorg voor betere toeleiding vanuit de kaartenbak van de gemeente.
- Ondersteun bedrijven die mensen uit de kaartenbak van de gemeente werk bieden.
- Let op verspilling van talent (kaartenbak).
- Zet mensen weer terug in de eigen kracht en begin klein (ondersteuning van een "krachtcoach").
- Mensen met een uitkering komen eenvoudiger in aanmerking voor een (werk)traject in dan mensen die geen uitkering hebben.

Opgaven en ideeën

- Niemand valt buiten de boot.

- Werken naar vermogen.
- Aandacht kwetsbare groepen.
- Er is niet altijd een groot verschil tussen de problemen en oplossingen van mensen met of zonder een uitkering. Maak regelingen en inzet beter toegankelijk voor NUGGERS.
- Iedereen is aan het werk of heeft een zinvolle maatschappelijke betekenis.
- Zorg dat kinderen een diploma halen. Nu komen kinderen nog veel zonder van school. Ligt bij ouders.
- Kwetsbare doelgroepen (statushouders, mensen met een verstandelijke beperking, etc) stimuleren en motiveren naar werk en opleiding.
- Werken als basis van zelfredzaamheid (inkomen, sociale contacten, gevoel van meerwaarde, zinvolle dagbesteding).
- Opleidingen sluiten aan op de arbeidsmarkt.
- Samenwerken gemeente, bedrijven en organisaties voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Werk met wederkerigheid. Na korte ondersteuning weer op eigen kracht. Vraag wat deze burger voor een ander kan betekenen.
- Zinvolle dagbesteding.
- Vrijwilligerswerk meer promoten onder jongeren.
- Jongeren begeleiden naar een zelfstandige onderneming.
- Werk voor mensen met een (kleine) beperking ondersteunen.
- Ondersteuning bedrijven (ook Maregroep) die mensen met een beperking aan het werk zetten.
- Maak succesverhalen bekend.
- Stimuleer werkgevers om mensen met beperkingen aan te nemen.

Geldzaken

- Wat wordt er in het onderwijs gedaan aan voorlichting/ budget? Huidige generatie koopt op afbetaling > schuldopbouw.
- Vanuit Kwadrant is er een nauwe samenwerking met de voedselbank (project Broodnodig).
- Er zijn collectieve budgettrainingen en begeleiding die gegeven worden door Kwadrant.
- Er kan nog vroeger op schuldenpreventie worden ingezet > eerder melden minder aanvragen "EMMA"
- Samenwerking met woningbouwcorporatie bijvoorbeeld bij huurachterstand.
- Mensen in schuld hebben een IQ-daling van +/- 15 punten. Help hen uit de stress te komen. Mobility monitoring nodig (wordt al in Teylingen gedaan)
- Kwaliteit schuldhulpverlening is goed. Te weinig inwoners met problematische schulden maken dit kenbaar (denk aan website met best practises/ voorbeelden)
- Eigen risico is heel hoog.
- Als je alleenstaand ben met een kind 18 jaar, krijg je vóór de leeftijd van 18 kinderbijslag en kindgebonden budget. Als het kind 18 wordt, krijg je ruim 350 euro minder in de maand (geen kinderbijslag, geen kindbudget, geen kind + alleenstaand inkomen. Als het kind 18 betaal je ook schoolgeld, terwijl je minder inkomen hebt.

Opgaven en ideeën

- Samenwerking tussen hulpverlenende instanties versterken.
- Gebrek aan geld en inkomen mag geen oorzaak (meer) zijn voor problemen in de zelfredzaamheid.
- Schulphulp voor huurachterstand.
- Integrale preventieve aanpak (hulpverlening, scholen, welzijnswerk, gemeente, kerken, woningbouw, etc).
- Duidelijk en toegankelijk loket waar mensen met geldproblemen terecht kunnen (denk aan de ouderen: niet alleen digitaal).
- Inrichten gemeentelijk meldpunt betalingsachterstanden voor Dunavie, zorgverzekeraars en energiebedrijven.
- Website en voorlichting ook voor laaggeletterden en digibeten duidelijk inrichten.
- Ook in Katwijk is er veel armoede. Meer zorg voor deze mensen. Door omstandigheden vaak minder gezond.
- Taboe/ schaamte doorbreken voor mensen met geldproblemen. Zorg dat zij om hulp durven te vragen.
- Voorlichting en preventie.
- Doorbreken taboe geldzorgen.
- Uitdaging: bundelen van preventieve activiteiten om zwaardere schulden te voorkomen.